



**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 30 września 2025 r.

PNK.I.4130.141.2025

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153; dalej: „u. s. g.”)

stwierdzam nieważność

w całości uchwały nr XXI/172/25 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 31 sierpnia 2025 w sprawie pozbawienia dotychczasowej kategorii drogi gminnej o nr 349042 T - ulicy Podgórze i nr ewidencyjnym działki 132/2 zlokalizowanej na terenie obrębu 0002 Bilcza, gm. Morawica w celu zaliczenia jej do kategorii drogi powiatowej.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Morawicy na sesji w dniu 31 sierpnia 2025 r. podjęła uchwałę nr XXI/172/25 w sprawie pozbawienia dotychczasowej kategorii drogi gminnej o nr 349042 T - ulicy Podgórze i nr ewidencyjnym działki 132/2 zlokalizowanej na terenie obrębu 0002 Bilcza, gm. Morawica w celu zaliczenia jej do kategorii drogi powiatowej. Uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 1 września 2025 r. Organ nadzoru w dniu 23 września 2025 r. zawiadomił organ uchwałodawczy gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego, zakreślając termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień. W wyznaczonym terminie Rada miejska odpowiedzi nie udzieliła.

W § 1 badanej uchwały Rada Miejska w Morawicy postanowiła, że "Pozbawia się dotychczasowej kategorii drogi gminnej, drogę o nr 349042 T ul. Podgórze na działce ewidencyjnej numer 132/2 obręb 0002 Bilcza od km 0+000 do km 0+715 w celu zaliczenia jej do kategorii drogi powiatowej".

Jako podstawę prawną uchwały wskazano m.in. art. 7 ust 1 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 889). W toku analizy przedmiotowej uchwały stwierdzono, że Rada Miejska w Morawicy nie wykazała się tytułem własności do działki 132/2 obręb 0002 Bilcza. Z treści księgi wieczystej nr KI1L/00113185/2 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kielcach VI Wydział Ksiąg Wieczystych wynika bowiem, że właścicielem przedmiotowej działki jest Skarb Państwa.

Zaliczenie do kategorii dróg gminnych drogi nie będącej własnością gminy w istotny sposób narusza powołane w uchwale przepisy. Z art. 7 ust. 1 ustawy o drogach publicznych wynika, że do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Z kolei przepis art. 2a ust. 2 cytowanej ustawy, stwierdza, że drogi gminne stanowią własność gminy. W związku z tym wszystkie działki gruntu, znajdujące się w pasach drogowych dróg gminnych winny stanowić własność gminy. Bez dysponowania przez gminę prawem własności gruntów, po którym przebiega droga, co do której podjęta ma zostać uchwała o jej zaliczeniu do kategorii dróg gminnych, nie istnieje możliwość zgodnego z prawem podjęcia uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych. A zatem aby rada gminy skutecznie podjęła uchwałę o zaliczeniu drogi do kategorii dróg gminnych musi legitymować się prawem własności do gruntów, po których taka droga przebiega (tak m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 lutego 2016 r., sygn. akt: I OSK 3152/15; wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 19 stycznia 2015 r., sygn. akt: II SA/Kr 585/14 oraz z dnia 25 stycznia 2022 r., sygn. akt: III SA/Kr 687/21). Dlatego też przed podjęciem uchwały o zaliczeniu drogi do kategorii drogi gminnej, działki przez które droga gminna ma przebiegać muszą stanowić własność gminy. Uchwała o zakwalifikowaniu konkretnej drogi jako drogi publicznej (gminnej) powinna być zatem poprzedzona czynnościami zmierzającymi do przejęcia własności tej drogi przez podmiot publicznoprawny (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt: I OSK 2030/15, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 16 maja 2024 r., sygn. akt: I SA/Ke 151/24).

Nie ulega wątpliwości, że w dacie podejmowania niniejszej uchwały Rada Miejska w Morawicy nie była właścicielem działki nr 132/2. Własność wymienionej działki należy do Skarbu Państwa. To oznacza, że podjęcie zaskarżonej uchwały nie nastąpiło zgodnie z prawem. Skoro bowiem zaliczenie drogi do kategorii drogi gminnej wymaga legitymowania się przez gminę prawem własności gruntu znajdującego się pod taką drogą, to nie jest także zgodne z prawem pozbawienie drogi kategorii drogi gminnej, gdy gmina nie jest właścicielem gruntu znajdującego się pod tą drogą.

Organ nadzoru stwierdził ponadto, że treść § 4 uchwały jest sprzeczna z art. 10 ust. 3 ustawy o drogach publicznych. Stosownie do art. 10 ust. 3 powyższej ustawy pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii, zaś pozbawienie i zaliczenie nie może być dokonane później niż do końca trzeciego kwartału danego roku, z mocą od

dnia 1 stycznia roku następnego. Powyższa regulacja stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 200 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U z 2019 r. poz.1461) oraz zobowiązuje organ gminy do nadania uchwale mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia roku następnego. W związku z powyższym, w przypadku tego typu uchwał sam ustawodawca przesądził o tym, kiedy następuje skutek pozbawienia i zaliczenia drogi do określonej kategorii. Należy zaznaczyć, że w demokratycznym państwie prawnym data wejścia w życie aktu prawa miejscowego nie może budzić wątpliwości, czy też wprowadzać w błąd. Zapis zatem § 4 uchwały jest sprzeczny z treścią art. 10 ust. 3 ww. ustawy bowiem wprowadza inną datę wejścia w życie aktu niż nakazał ustawodawca w przypadku pozbawienia drogi określonej kategorii.

Mając powyższe na względzie należało stwierdzić nieważność uchwały nr XXI/172/25 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 31 sierpnia 2025 r. w całości jako podjętej z istotnym naruszeniem prawa.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Józef Bryk